

andet Familienavn end det, han havde, altsaa vende tilbage til en lignende Foranstaltning som den, der omtales i Forordningen af 30te Mai 1828. Jeg siger udtrykkelig: vende tilbage til en lignende Foranstaltning; thi det er jo ikke den samme Foranstaltning, og der kan jo i Reglen, naar man afsier fra ganske enkelte særlige Undtagelsestilfælde, ikke være Tale om nu mere direkte at anvende Forordningen af 30te Mai 1828; thi det, som denne Forordning gik ud paa, var kun det, at indføre faste Familienavne, og at forekrive, at Børn skulde døbes med dette faste Familienavn. Det var i Modsetning til den tidligere Tingenes Tilstand, hvor det ikke var Brug paa mange Steder i Landet at have faste Familienavne, eller hvor det ialtfald ikke var Brug at døbe Børn med faste Familienavne, men blot at give dem Fornavne ved Daaben og ikke videre. For at imødekomme dette var det, at Forordningen af 30te Mai 1828 forekrev faste Familienavne, og i den Henseende tillob Faderen, naar han lod sit Barn døbe, at vælge, hvilket Familienavn han vilde, naar det forøvrigt ikke kom i Strid med Andres Ret, altsaa f. Ex. naar han vilde danne et Familienavn ved at sætte „sen“ til sit eget Navn, eller ved at tage et Bynavn, eller hvad han ellers vilde. Dengang har jo vistnok Befolkningen i Reglen valgt at danne disse Familienavne ved Endelsen „sen“, og derfra hidrører vel nok det, at der forekommer saa overmaade mange Navne af denne Art. Men nu maa det vistnok antages, at Bestemmelsen i Forordningen af 30te Mai 1828 er udtømt, om jeg maa udtrykke mig saa; det vil altsaa med andre Ord sige, at, naar Folk i Genhold til denne Bestemmelse have taget et bestemt Familienavn, f. Ex. Peterfen, saa ere de jo færdige med Forordningen af 30te Mai 1828, saa hjemler den naturligvis ikke for dem nogen Ret til atter at forandre dette Navn. Derfor kan der ikke være Spørgsmaal om, at man ligefrem i Genhold til denne Forordning kunde foretage denne Forandring, naar man engang havde et fast Familienavn, hvad enten det nu var et, der endte paa „sen“, eller et andet Navn. Men det, som Justitsministeriet bragte paa Omtale overfor Kultusministeriet, var, at man skulde gaa tilbage til en lignende Forholdsregel som den, Forordningen af 30te Mai 1828 omtaler, nemlig at det skulde være enhver Mand tilladt, som ønsker, at hans Efterkommere skulde have et andet Familienavn end det, han bar, at give dem dette; naturligvis bestandig under fornødent Hensyn til, at han ikke greb ind i Trediemands Rettigheder i den Henseende. Det forekom nemlig Ministeriet at være en mindre betænkkelig Foranstaltning af den Grund, at, naar et Barn faaer dette nye Navn ved dets Fødsel

eller dets Daab, kommer det jo ogsaa til at figurere under dette nye Navn i alle offentlige og private Forhold Livet igjennem, og saa ville disse Forvillinger, jeg før omtalte, ikke let finde Sted. Det var det, som man fra Justitsministeriets Side svarede paa denne Henvendelse fra Kultusministeriet; men Kultusministeriet antog dengang at det var Forholdsregler, som dels havde adskillige Betænkkeligheder, dels ikke vilde virke tilfredsstillende. Det maa erkjendes, at, hvis man ad den Vej vilde virke til faste Familienavnes Indførelse, kunde man ganske vist nok virke dertil, men kun meget langsomt, idet det nemlig vilde være en Generation, inden det blev gennemført. Dertil kom dernæst, at der vilde kunne reises adskillige Betænkkeligheder med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvem der skulde bedømme, om det Navn, som man havde valgt til sit Familienavn eller for sine Efterkommere, ogsaa var lovlig at vælge, og om han kunde gøre det, uden at gribe ind i Andres Familierettigheder, hvad der kunde blive en vanskelig Sag for Præsterne at bedømme. Kort sagt, den saaledes af Justitsministeriet foreslaaede Udvei fandt ikke Kultusministeriets Bifald, og derfor er der ikke blevet arbejdet videre paa dette Grundlag. — Jeg vil bemærke, at, dersom man ser en saa stor Ulempe i, at der er Mange, der have det samme Navn, Mange, hvis Navne ere meget almindelige, saa tror jeg, det vil være nødvendigt ikke at indskrænke Forholdsreglen saaledes, at blot de, der have Navne, der ender paa „sen“, skulde være berettigede til at forandre det, hvorfor det ogsaa var Justitsministeriets Mening, at denne Ret for en Mand til ved Daaben at give sit Barn et nyt Familienavn, igunden skulde udstrækkes til Alle. Der er nemlig andre Navne end de, der ender paa „sen“, der ogsaa ere meget hyppige. Dengang Sagen blev behandlet i Justitsministeriet, paatog man sig den ikke ringe Uleilighed at gennemgaa Københavns Beviser og se, hvor mange af disse hyppige Navne af forskjellig Slags der forekom i denne. Det viste sig da, at de hyppigst forekommende Navne vare: Hansen, Peterfen og Jensen, idet der nemlig i Beviseren fandtes 1560 under Navnet Hansen, 1440 under Navnet Peterfen og 1180 under Navnet Jensen. Men naar vi komme til de andre Navne, saa er der visse Navne, der ikke ender paa sen, som ere ligesaa hyppige som Navnene paa sen. Videns der saaledes kun findes 750 af Navnet Larsen, 420 af Navnet Sørensen og 385 af Navnet Rasmussen, findes der 626 af Navnet Møller og 300 af Navnet Schmidt. Det er naturligvis Tal, som maaske ikke gjælde i dette Dieblit, det var Beviseren af 1878, der blev benyttet, men det kommer jo heller ikke an paa lidt Mere eller lidt Mindre, det Væsentlige bliver jo Forholdet i det Hele taget.